

جهنمی در بهشت:

واکاوی توسعه‌ی انگلستان در نمایشنامه‌ی *خانه‌های اجاره‌ای* اثر جرج برنارد شاو

یونس پورقربان^{*۱}

کژال ویسی^۲

چکیده

بریتانیای قرن نوزدهم، که بیشتر به عنوان بریتانیای دوران ویکتوریا شناخته می‌شود، بنا بر تاریخ‌نگاری رسمی عصر سعادت، پیشرفت، حکمرانی امپراتوری بریتانیا، آزادی و شکوفایی در زمینه‌های گوناگون اجتماعی بوده است. مقاله‌ی حاضر تلاشی است برای به چالش کشیدن انتقادی ایده‌آلیسم دوران ویکتوریا، و ارائه‌ی فهمی روشن‌گرانه از جنبه‌های گوناگون آن دوره، به ویژه دهه‌ی ۱۸۸۰، آنگونه که در نمایشنامه‌ی *خانه‌های اجاره‌ای* اثر جرج برنارد شاو نمود یافته است. رویکرد تاریخ‌گرایی نوین، دیدگاه‌هایی که فردیت کمتری در قبال گذشته دارند، و نیز چشم‌انداز واضح‌تری از تمامی حوادث تاریخ را از طریق تحلیل آثار ادبی ارائه می‌دهد. این پژوهش درصدد است تا با بررسی نمایشنامه‌ی *خانه‌های اجاره‌ای* اثر جرج برنارد شاو، نشان دهد که انگلستان و به ویژه لندن که مرکز جهان قرن نوزدهم بوده است، همان بهشت موعود در روزنامه‌ها و نشریات نیست، بلکه شهری است که در آن، فقر مردم را به بردگی می‌گیرد و آنان را در خانه‌های حاشیه‌ی شهر که به وحشتناک‌ترین شکل ممکن ساخته شده‌اند و فاقد ابتدایی‌ترین تسهیلات رفاهی هستند، به کام خفگی می‌کشاند. در نمایشنامه‌ی *خانه‌های اجاره‌ای*، سارتریوس به عنوان صاحب‌خانه‌ی بی‌رحم این خانه‌های فقیرنشین، که مستاجران خود را در چنین وضعیت اسف‌باری قرار می‌دهد، نمایانگر مالکان این خانه‌های شرم‌آور است که به اقشار فرودست جامعه اجاره داده شده‌اند. این مقاله در پایان، تضاد و مناقشه‌ی مربوط به وضعیت شهر را که توسط مقامات ادعا می‌شد با وضعیت واقعی ابرازشده توسط نویسنده به اثبات می‌رساند.

واژگان کلیدی: روابط قدرت، گفتمان، ایدئولوژی، مدرنیته در بریتانیا، *خانه‌های اجاره‌ای*، تاریخ‌گرایی

نوین

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه کردستان (نویسنده مسؤول)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه کردستان